

CHA DAO

TEA & PHILOSOPHY

茶
之
哲
學

一
碗
三
教

הפילוסופיה של התה

שלוש התורות בקערה אחת

發揮

ביצוע

בפרזנטציה אישית

實踐

תרגול

בהנחייה מקצועית

學習

לימוד

ברמה אקדמית

מחזור ראשון

סתיו 2026

אופק נגאר

"דרך התה"

תה, פילוסופיה, ופילוסופיה של התה.

אודות

שמי אופק נגאר, ואני חוקר עצמאי של פילוסופיה ותרבות התה של מזרח אסיה, ומארח טקסי תה מסורתיים. אני בעל תואר ראשון (B.A) בפילוסופיה מאוניברסיטת תל-אביב, שם התמחיתי בפילוסופיה סינית ובזרם הדאואיזם הפילוסופי. במהלך לימודי האקדמיים למדתי את השפה הסינית במשך שנתיים – ידע המשרת אותי כיום באופן מעשי בקריאת טקסטים קלאסיים ובהבנת הטרימינולוגיה של עולם התה, על ההקשרים התרבותיים העמוקים שלה. העיסוק המחקרי שלי כיום סובב סביב הקשר שבין הפילוסופיות הסיניות השונות לבין מגוון מסורות התה הקיימות בסין ומחוצה לה.

לצד הרקע האקדמי, צברתי ניסיון מעשי עשיר כמארח תה מקצועי בבית-התה הסיני המסורתי של נדי ופינק מ־ ho yum tea (שם אירחתי במשך שלוש שנים), יצאתי למסע מחקר עצמאי באזורי הגידול של יונאן, והשתתפתי במשלחת נוספת לטאיוואן בהדרכת hyt. כיום אני מלמד במרכז "רבדים" לילדים מחוננים קורסים ברמה אקדמית בנושאי ההתמחות שלי (תה סיני, פילוסופיה סינית, ואמנויות יפניות). לצד העבודה החינוכית, הקמתי את "דרך התה" – חלל אירוח ייחודי שעיצבתי בהשראת בית-תה מסורתי בסלון ביתי ביפו.

תפיסה ומתודולוגיה

הקורס 'הפילוסופיה של התה: שלוש התורות בקערה אחת' מבוסס על מודל פדגוגי ומתודי ייחודי, המשלב יחד הגות סינית מופשטת עם התנסות פיזית-חושית. תפיסת היסוד של הקורס רואה בתה לא רק משקה, אלא פרקטיקה שמיישמת הלכה למעשה את שלוש הפילוסופיות המהוות את הבסיס להבנת התרבות הסינית: קונפוציאניזם, דאואיזם ובודהיזם.

אופן הלימוד מתחלק בכל שיעור: חציו הראשון מוקדש ללמידה שיטתית וחקירה ברמה אקדמית של טקסטים פילוסופיים קלאסיים, וחציו השני מתרגם עקרונות אלו לפרקטיקות חליטה והגשה של תה שהיו (ועודן) נהוגות בסין לאורך ההיסטוריה. הנחת המוצא היא כי הבנת 'הפילוסופיה של התה' אינה מושגת בשינון שכלתני בלבד של מושגים פילוסופיים, אלא באמצעות למידה גופנית (Embodied Learning) שבה החושים עצמם הופכים למדיום דרכו המושגים הללו מקבלים קיום פיזי ממשי.

סילבוס מקוצר

שיעור 1: קונפוציאניזם	עיצוב יחסים בין-אישיים מימוש ערכי אנושיות דרך הישמעות לכללי הטקס פיתוח עצמי דרך תרגול שיטתי
שיעור 2: דאואיזם	שיבה לטבע ולפשטות ויתור על חוקים, טקסים ויחידות-מידה תרגול פעולה טבעית, בחוסר-מאמץ זרימה ספונטנית
שיעור 3: בודהיזם	תרגול השקטה והתבוננות מציאת הקדושה ביומיומי, היופי שבחוסר-השלמות קבלת הריקות התייחסות לכל רגע כבר-חלוף אמנות כהעלאה של הטבע
שיעור 4: פרונטציות	תכנון, עיצוב ועריכת טקס תה אישי ומעמיק הבאת עולמם הפנימי של המתרגלים לידי ביטוי יישום בפועל של שלוש התורות שנלמדו בקורס

סילבוס מפורט

שיעור 1: קונפוציאניזם | תה כמשקה חברתי

השיעור הראשון מוקדש לאסכולה הקונפוציאנית ולפילוסופיית ה"גונג פו" כתרגול מדויק וממושם. אנו בוחנים את המעבר ההיסטורי של התה מתרופה למשקה חברתי בשושלות טאנג וסונג, המזוהות עם למדנות ועידון תרבותי של המלומדים. על שולחן האירוח, הטקס החיצוני לכאורה הופך לכלי אשר מכונן את היחסים החברתיים בין אדם לחברו, ויתרה מזו – לפרקטיקה דרכה יכול המתרגל לממש את ערכי המוסריות והאנושיות הקונפוציאניים.

מושגים פילוסופיים:

אנושיות (rén 仁) | טקסים (lǐ 禮) | לימוד (xué 學) | איש-המעלה (jūnzǐ 君子) | תיקון השמות (zhèngmíng 正名) | חמשת היחסים (wǔlún 五倫) | חקירת הדברים ודרישת החוכמה (géwù zhìzhī 格物致知) | עקרונות (lǐ 理) | עידון תרבותי (wén 文) | פיתוח עצמי (xiūshēn 修身) | תרגול השיטה (gōngfu 工夫) | ידיעה פנימית (liángzhī 良知) | השיטה-חסרת-השיטה (wú gōngfu zhī gongfu 無工夫之工夫)

פרקטיקות תה:

- תרגול הגשת תה ירוק בגאיוואן אינדיבידואלי לכל אורח (gàiwǎn chá 盖碗茶).
- תרגול צ'או'ג'ואו גונג פו צ'ה (Cháo zhōu gōngfu chá 潮州工夫茶):
 - « פיתוח יכולת הערכת טמפרטורת המים (tānghòu 湯候);
 - « סידור 3 כוסות בצורת הסימנית "לטעום" (pǐn 品);
 - « מזיגה מעגלית: "גואן-גונג מסייר בחומות" (Guāngōng xún chéng 關公巡城);
 - « טפטוף הטיפות האחרונות: "האן-שין סופר את חייליו" (Hánxìn diǎn bīng 韓信點兵).

שיעור 2: דאואיזם | תה כצמח מרפא

השיעור השני מוציא אותנו אל הטבע ומפרק את כללי הטקס הקונפוציאניים לטובת השתלבות בהרמוניה ובפשטות הטבעית. אנו לומדים לשכוח את כלי המדידה המודרניים ולפתח במקומם קשב חושי אינטואיטיבי, להכיל את הבלתי-מושלם ולוותר על הגדרות ומהויות ברורות. דרך הדיון בתה פראי, אנחנו מגלים כיצד 'אסכולת התה' מתבטאת לא רק בהגשת תה אלא גם (ועוד לפני כן) בהפקה שלו.

מושגים פילוסופיים:

דרך (dào 道) | סגולה (dé 德) | אי-עשייה (wúwéi 無為) | כך מעצמו (zìrán 自然) | בול העץ חסר-השם (pǔ 樸) | לשבת ולשכוח (zuòwàng 坐忘) | השוואת הדברים (qíwù 齊物) | גוף אחד (yītǐ 一體) | צ'י (qì 氣) | יין-יאנג (yīnyáng 陰陽) | חמש הפאזות (wǔxíng 五行) | תקופות-חמה (jiéqì 節氣) | לשחרר (בחזרה) אל הפרא (yěfàng 野放)

פרקטיקות תה:

• תרגול שיטת "עלים בקערה" (wǎnpào fǎ 碗泡法):

« תה פראי (yěfàng chá 野放茶);

« תה היברידי (kuàjiè chá 跨界茶).

• תרגול שיטת "תה מבושל" (zhǔchá fǎ 煮茶法):

« תה פויאר מיושן שנשכח (chénnián lǎochá 陳年老茶);

« בישול עלים משומשים (Spent Leaves).

שיעור 3: בודהיזם | תה כאמנות רוחנית

השיעור השלישי מפגיש בין המטאפיזיקה המורכבת של הבודהיזם ההודי לבין השקט והפשטות של הדאואיזם – מפגש שהוליד את זרם הצ'אן בודהיזם הסיני, המוכר יותר בשמו היפני "ז'ן". על גבי מזרני טאטאמי אנו מתרגלים את קבלת הריקות ואת ביטול ההפרדה בין המארח, האורח והמשקה. דרך ראיית היופי שבחוסר-השלמות אנו מגלים את הקדושה שביומיומי, ומפתחים את היכולת להתייחס לכל אירוע בחיינו בתור 'חוויה אסתטית'.

מושגים פילוסופיים:

אין-אני (wúxīn 無心) | ריקות (kōng 空) | טבע בודהה (zhēnrú 真如) | מדיטציה (chán 禪) | במת-תה
(cháxí 茶席) | תודעה משתהה (zanshin 殘心) | איש-תה, הלך-תה (chajin 茶人) | מעשה-תה (chaji 茶事)
| וואבי-סאבי (wabi-sabi 侘寂) | "רגע אחד, מפגש אחד" (ichigo-ichie 一期一会) | גבול, קשר-סף
(kekai 結界) | הרמוניה, כבוד, טוהר, שלוה (wa, kei, sei, jaku 和敬清寂)

פרקטיקות תה:

• תרגול גונגפו צ'ה טאיוואני (Táiwān gōngfū chá 台灣工夫茶):

« שימוש בכוסות ארומה (wénxiāng bēi 聞香杯);

« שימוש בכוס הצדק (gōngdào bēi 公道杯);

« עיצוב במת-תה (cháxí 茶席).

• תרגול טקס תה יפני (cha-no-yu 茶の湯):

« מדיטציית תה (chánchá 禪茶);

« ישיבת סייזָה (seiza 正座), הליכת סוריֶאָשי (suriashi 摺り足);

« ארגון והכנת מעשה-תה (chaji 茶事);

« סידור פרחים לתה (chabana 茶花);

« הליך סידור הפחמים (sumi-temae 炭点前).

שיעור 4: פרונטציות | תה כביטוי עצמי

בשיעור המסכם, המתרגלים הופכים מאורחים למארחים: כל מתרגל יעביר לקבוצה טקס תה מלא (בין חצי שעה לשעה). בשבועיים שלפני המפגש יתכננו המתרגלים את טקס התה שיעבירו לקבוצה, תוך תקשורת והתייעצות שוטפת עם המנחה: הם יאספו וילקטו פריטים דקורטיביים שישמשו אותם בבמת-התה שלהם, יבחרו את התה שיגישו ואת סגנון ההגשה, יקדישו זמן ומחשבה לתכנון הרעיונות מאחורי טקס התה שיעבירו, ועוד.

פרטים טכניים

- **תאריכים:** רביעי 23.09, רביעי 30.09, שלישי 06.10, רביעי 14.10.
- **שעות:** 18:30–21:30 | שלוש שעות.
- **מיקום:** "דרך התה" | גלעינית 1, תל-אביב-יפו.
- קיים במקום מקלט בקומת הקרקע של הבניין. "דרך התה" אינה לוקחת אחריות על תפעול המקלט.
- הגעה ברק"ל: תחנת 'מחרוזת'; הגעה ברכבת: תחנת 'וולפסון' (כעשר דקות הליכה); הגעה ברכב: יש חנייה כחול-לבן ברחוב 'גלעינית' או 'מחרוזת'.
- האירוח כולל כיבוד קל שמוגש בדרך כלל לצד תה סיני מסורתי, בלי להשתלט על חווית טעימת התה.
- מומלץ שלא להגיע לשיעורים רעבים – שתיית כמות גדולה של תה על בטן ריקה אינה מומלצת.
- המשתתפים מתבקשים להימנע משימוש בתכשירים היגייניים או קוסמטיים בעלי ריח דומיננטי.
- הכניסה לחדר-התה הינה ללא נעליים: אפשר להישאר יחפים או עם גרביים. יסופקו למשתתפים גרביים נוחים וחדשים, ו/או כפכפי פנים, לבחירתם.

תנאי הרשמה

- הקורס מורכב מתוכנית לימודים ליניארית בת 4 שיעורים, 3 שעות לשיעור.
- מתוך רצון לשמור על חוויית למידה אקדמית מעמיקה, יחס אישי ואירוח אינטימי בחדר-התה, מספר המקומות מוגבל ל- 4 משתתפים בלבד.
- ההרשמה וההשתתפות הן עבור התוכנית המלאה בלבד. לא ניתן להירשם לשיעורים בודדים.
- ההרשמה תתבצע בתוך אחד מטווחי הזמן הבאים:

1. הרשמה מוקדמת (עד 31.08.2026): ₪ 900 למשתתף.

הסדרת התשלום:

- א. מקדמה על סך ₪ 400 להבטחת המקום במעמד ההרשמה, +
 - ב. יתרה של ₪ 500 להסדרה לכל המאוחר עד 7 ימים לפני תחילת הקורס (09.09.2026).
 - 2. הרשמה רגילה (החל מ- 01.09.2026): ₪ 1,000 למשתתף.
- הסדרת התשלום:

- א. מקדמה על סך ₪ 400 להבטחת המקום במעמד ההרשמה, +
- ב. יתרה של ₪ 600 להסדרה לכל המאוחר עד 7 ימים לפני תחילת הקורס (09.09.2026).

- התשלום יבוצע באמצעות העברה בנקאית, אפליקציית תשלום, או אשראי דיגיטלי.
- מאחר שהקבוצה מצומצמת ביותר, הקורס יפעל לפי מדיניות הביטולים הבאה:

1. ביטול עד 7 ימים לפני תחילת הקורס (09.09.2026): יינתן החזר כספי של דמי המקדמה (בניכוי דמי טרחה וסליקה סמליים על סך 50 ש"ח).
2. ביטול בטווח של פחות מ- 7 ימים לפני תחילת הקורס או במהלכו (החל מ- 10.09.2026): לא יינתן החזר כספי כלל (הן על דמי המקדמה והן על יתרת התשלום), אלא אם כן יימצא משתתף חלופי שימלא את המקום שהתפנה. האחריות על מציאת המחליף חלה על המשתתף שביטל.

- תוכנית הלימודים בנויה כשרשרת שיעורים רציפה. במקרה של היעדרות בלתי-נמנעת משיעור, המשתתף יקבל סיכום תיאורטי ומפורט של התכנים שהועברו באותו השיעור.
- בשל אופי הקורס והעלויות, לא יתאפשר החזר כספי חלקי או שיעור השלמה פיזי בגין היעדרות חלקית.

פרטים ליצירת קשר:

אופק נגאר

טלפון: 050-4084656

אינסטגרם: @chadao.blog

אי-מייל: ofeknagar@chadao.blog

אתר: <https://chadao.blog>

